

**Česká školní inspekce
Pražský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Č. j. ČŠIA-505/11-A

Název kontrolované osoby:	Základní škola Praha - Petrovice, Dopplerova 351
Sídlo:	Dopplerova 351, 109 00 Praha 10 - Petrovice
IČO:	71 008 314
Identifikátor:	600 041 221
Právní forma:	příspěvková organizace
Zastoupená:	Mgr. Petrem Zemanem, ředitelem školy
Zřizovatel:	městská část Praha - Petrovice, Morseova 251, 109 00 Praha 10 - Petrovice
Místo inspekční činnosti:	Dopplerova 351, 109 00 Praha 10 - Petrovice Edisonova 40, 109 00 Praha 10 - Petrovice
Termín inspekční činnosti:	15. - 18. března 2011

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů (dále školský zákon), k termínu inspekce.

Aktuální stav školy

Příspěvková organizace vykonává činnost základní školy, školní družiny a školní jídelny v souladu se zápisem do rejstříku škol a školských zařízení. K termínu inspekce vzdělávala 314 žáků v 15 třídách. Pět tříd prvního stupně se nachází na detašovaném pracovišti v ulici Edisonova, šest tříd prvního stupně a čtyři třídy druhého stupně využívají jeden z pavilonů moderní prostorné budovy v ulici Dopplerova 351, Praha 10 - Petrovice. Počet žáků v posledních třech letech mírně vzrůstá (vloni 288 žáků, ve školním roce 2008/2009 – 283 žáků). V současnosti je škola naplněna na 90 % cílové kapacity (350 žáků). Škola realizuje ve všech třídách Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání *Základní škola Praha – Petrovice* (dále ŠVP). Vzdělávání zajišťuje věkově vyvážený pedagogický sbor 22 učitelů. Z nich je 7 bez odborné kvalifikace, z toho 3 si ji doplňují vysokoškolským

studiem. Škola eviduje 36 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále ŠVP). Postupně se zlepšují materiální předpoklady vzdělávání (viz část *Hodnocení předpokladů školy podle požadavků školského zákona*). Od poslední inspekce, která proběhla v ZŠ Edisonova v roce 2006, stále přetrvávají dílčí nedostatky v kontrolní činnosti.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Vzdělávací nabídka vychází z kvalitně zpracovaného ŠVP. V učebním plánu je disponibilní časová dotace využita zejména pro Český jazyk, Anglický jazyk, Matematiku a přírodovědné předměty. Z nabídky volitelných předmětů si žáci vybrali pro podporu uplatnění svých zájmů Cvičení z matematiky, Užité výtvarné činnosti, Konverzaci v anglickém jazyce, Německý jazyk. Nesporným pozitivem ŠVP je snaha učitelů o změnu způsobu vzdělávání zařazováním třídních, ročníkových projektů i celoškolských projektů podporující účinně meziročníkovou spolupráci. Tím se daří naplňovat rozvoj klíčových kompetencí žáků. Při vzdělávání žáci pracovali aktivně se zájmem. Uplatňovali své vědomosti, tvořili vlastní příklady podle daných algoritmů nebo za pomoci vyučujícího, dedukcí přicházeli na řešení. Při činnostním učení vycházeli z vlastních zkušeností, úspěšně reagovali na problémové otázky vyučujících. Pracovali samostatně, ve dvojicích i ve skupinách. Pouze v jedné hodině postupovali podle obsahově diferencovaných úkolů. Při výuce cizích jazyků rozvíjeli své schopnosti porozumění při souvislém projevu učitele, orientovali se v textu, popisovali situaci, odhadovali obsah ukázky, a tím si obohacovali slovní zásobu a procvičovali její výslovnost. Prohlubovali si zejména kompetence k učení, občas komunikativní i sociální. Promyšlené sebehodnocení, které by přispívalo k posilování sebevědomí žáků, se vyskytlo jen ojediněle. Na nízké úrovni bylo i využívání jejich vzájemného hodnocení.

Přechod žáků z prvního na druhý stupeň probíhá bez výrazných problémů. Minimálně jsou udělována kázeňská opatření nebo snížené stupně z chování. Škola na základě analýzy výsledků vzdělávání realizuje intenzivní přípravu k přijímání na střední školy, kterou považuje za jednu ze svých priorit. Udržuje kontakt se svými bývalými žáky, soustřeďuje informace a nadstandardně tak sleduje také jejich adaptaci a úspěšnost při přechodu na tyto školy. Pravidelně využívá externí testování *Scio*, kde se žáci udržují v lepším průměru. Žáci se účastní řady vědomostních, uměleckých a sportovních soutěží, přední místa získali zejména v matematických (Pythagoriáda, Matematická olympiáda apod.) a sportovních (např. na Mistrovství ČR ve florbalu). Z dotazníků pro žáky, učitele i rodiče škola získává údaje o jejich spokojenosti a stanovuje v potřebných oblastech opatření ke zlepšování. Příznivé školní klima, zapojení žáků do různých aktivit a prezentace jejich prací pozitivně ovlivňuje osobnostní a sociální výchovu žáků. Pro rozvoj čtenářské gramotnosti pořádá *Slavnost slabikáře na prvním stupni*, návštěvy nedaleké knihovny a divadelních představení v rámci *Klubu mladého diváka*. Osvědčenou tradiční akcí je *Škola nanečisto*, která je připravována pro budoucí prvňáčky a jejich rodiče.

Poradenské služby zajišťují dvě výchovné poradkyně, které jsou zároveň školními metodičkami prevence, psychologka a speciální pedagožka z pedagogicko-psychologické poradny (dále PPP). Z evidovaného počtu je 31 žáků se specifickou poruchou učení (dále SPU), 4 s poruchou pozornosti a 1 žák nadaný. Pracovnice PPP pravidelně docházejí do školy, provádějí depistáž žáků, dle potřeby i hospitace ve třídách. Výchovné poradkyně pomáhají žákům i jejich zákonným zástupcům řešit vzdělávací problémy. Při pravidelných konzultacích jsou hledány možnosti úspěšnosti. Dle potřeby je zařazováno doučování (převážně pro první stupeň). Nadaný žák na základě odborného vyšetření navštěvuje vyšší ročník v předmětu matematika. Úspěšnost začleňování do vzdělávání výchovné poradkyně

sledují i u osmi žáků - cizinců. Přesto pro dva z nich (sourozenci) opomněly zajistit a vypracovat ve spolupráci s vyučujícími individuální vzdělávací plán (dále IVP), o který zažádal jejich zákonný zástupce. Zohledňování vzdělávacích potřeb a možností žáků se SVP zatím není úplně zaručeno ze strany učitelů. Ve výuce převážně na druhém stupni pouze občas uplatňují individuální přístup a zohledňují jejich pracovní tempo. Analýzou žákovských knížek bylo zjištěno, že nerespektují doporučení z odborných vyšetření. Při psaní diktátů či při procvičování pravopisných jevů sice žáci používají doplňovací cvičení, ale jejich klasifikace je často nepřiměřená. V hodnocení je opomíjen důraz na ústní zkoušení, převládá hodnocení z písemných projevů. V českém jazyku převažuje hodnocení z jazykové výchovy, klasifikace slohové, komunikační a literární výchovy je minimální. Zlepšení školních výsledků ve vzdělávání žáků se SVP přináší zapojení školy do dvouletého projektu *Podpora inkluze žáků se SVP na základních školách v Praze 10, 15 a 22*. V rámci něj speciální pedagožka pracuje s 24 žáky, většinou se SPU. Pomáhá jim např. při reedukaci, sluchové analýze a při rozvoji grafomotoriky, zaměřuje se i na procvičování probrané látky. Péče probíhá v rámci vyučování 1x týdně nejčastěji při počtu 2 žáků. Záměrem kvalitního *Minimálního preventivního programu prevence sociálně-patologických jevů - rizikového chování žáků* (dále MMP) je předcházet projevům šikany, podpora vzájemných vztahů a zdravý životní styl. K tomu přispívají osvědčené školní akce i zařazování témat prevence do jednotlivých předmětů. Žáci se pravidelně zúčastňují např. přednášek a programů realizovaných městskou policií, v 6. ročníku absolvují adaptační kurz. Účinnost MMP i oblast výchovného poradenství jsou vyhodnocovány, ale bez stanovení opatření k jednotlivým zjištěním. Klima školního prostředí je přátelské a klidné, žáci jsou také pravidelně poučováni o možném ohrožení zdraví. S tím koresponduje i nízký počet úrazů v posledních třech letech. Škola se zapojila do projektů *Ovoce do škol, Školní mléko a Dětský úsměv*.

Hodnocení předpokladů školy podle požadavků školského zákona

Ředitel splňuje veškeré požadavky pro výkon funkce. Ve vedení mu aktivně pomáhají dvě zástupkyně. Obě úspěšně dokončily studium školského managementu. Spolehlivému řízení organizace přispívají pravidelné porady a každodenní spolupráce pedagogických pracovníků. Při kontrole dokumentace školy bylo zjištěno ve statistickém výkazu chybné vymezení 5 žáků s IVP, přestože jejich zákonní zástupci o individuální plány v tomto školním roce nepožádali. Povinná dokumentace (*Školní řád, Výroční zpráva o činnosti školy, Rozvrh vyučovacích hodin, Vlastní hodnocení školy, Kniha úrazů, Školní matrika*) je řádně vedena. *Třídní knihy* letošního školního roku obsahují průkazné údaje, škola od loňského roku příkladně eviduje odučená průřezová témata a přehledně je vyznačuje v třídních knihách. Ze záznamů v třídní knize 9. třídy ve školním roce 2009/2010 vyplývá, že nebylo probráno všechno učivo dějepisu stanovené ve ŠVP.

Zásadní pedagogické dokumenty jsou projednávány v *pedagogické radě*. Ta se zabývá hlavně organizačními záležitostmi, informacemi ze školské právní problematiky a hodnocením výsledků vzdělávání žáků. Zástupkyně si vytvořily přehledný plán hospitační činnosti, který každoročně vyhodnocují. Tato aktivita je však osamocena a není součástí uceleného kontrolního systému.

Škola rozvíjí velmi aktivně a smysluplně **spolupráci** s rodiči, zřizovatelem, školskou radou, a příkladně se zapojuje do života městské části.

Personální podmínky umožňují úspěšně realizovat ŠVP. Po sloučení škol ZŠ Edisonova a ZŠ Bellova v roce 2007 se podařilo sjednotit oba pedagogické sbory a vytvořit

stabilizovaný, spolupracující tým. V rámci dalšího vzdělávání pedagogové absolvovali v uplynulých třech letech kurzy a semináře zaměřené na jazykové dovednosti, projektovou výuku, komunikativní a počítačové dovednosti, prevenci sociálně patologických jevů. Jedna výchovná poradkyně absolvuje specializační studium, druhá má kvalifikaci pro činnost školního preventisty. Začínající učitelce je zabezpečena podpora uvádějící kolegyň. Z vyhodnocování hospitační činnosti vyvodilo vedení školy pro další období opatření k posílení některých oblastí vzdělávání – didaktické dovednosti učitelů, práce se žáky se SVP a mimořádně nadanými apod. a očekává přínos v efektivně vedeném vyučování s účinnou podporou materiálního zabezpečení výuky, osobnostního rozvoje žáků a zvyšování všech gramotností a kompetencí.

Kvalitní průběžné vzdělávání se promítlo do převážně efektivně vedeného vyučování na prvním stupni. Vyučující volili vhodné metody práce včetně skupinové nebo práci ve dvojicích, úspěšná byla průběžná motivace a hodnocení. Časté střídání činností dostatečně aktivovalo žáky a zároveň jim umožňovalo potřebnou relaxaci. Na druhém stupni vyučující volili frontální výuku, při které usměrňovali a kontrolovali veškeré aktivity žáků. Zařazovali výklad, využívali mezipředmětové vztahy, řízeným rozhovorem i průběžnou zpětnou vazbou vhodně zařazenou po samostatné práci žáků si ověřovali pochopení učiva. Své požadavky vzhledem k žákům se SVP diferencovali jen časově, individuální přístup k nim upotřebili výjimečně. Značným nedostatkem, který ztlačil snižoval efektivitu výuky, bylo minimální využití názorných pomůcek, případně ICT technologií. K rozvoji sociálních a personálních dovedností žáků napomohly účelně začleněné kooperativní formy výuky, které však byly ojedinělé. Jen někteří vyučující v závěru vyučovací hodiny práci třídy vyhodnotili či rekapitulovali probírané učivo. Kvalitu výchovně-vzdělávací práce pozitivně ovlivňoval vstřícný přístup pedagogů.

Materiální předpoklady školy se postupně zlepšují. Ze zjištěných skutečností za uplynulé tři roky lze konstatovat, že největší objem finančních prostředků byl škole přidělen ze státního rozpočtu. Finance získané z rozvojových programů (zejména v roce 2009) přispěly významnou měrou ke zkvalitnění a zlepšení podmínek vzdělávání a k vyšší motivaci zaměstnanců. Ke svému rozvoji škola dále využívá finanční prostředky z doplňkové činnosti pronájemem dvou tělocvičen, školnického bytu a poskytováním stravovacích služeb pro cizí strávníky. Za účelem obnovy a zvýšení motivace zaměstnanců zapojuje vlastní finanční zdroje, zejména rezervní fond a fond odměn. Ze strany zřizovatele má dostatečnou podporu v rámci provozních výdajů, v roce 2010 poskytl škole také účelovou dotaci na adaptační kurz pro 6. ročník. Vedení školy průběžně sleduje a vyhodnocuje výdaje ve vybraných oblastech a přijímá opatření k efektivnímu čerpání finančních prostředků (např. úspory v provozních výdajích - automatická regulace topení). Investiční výdaje, tj. rekonstrukce a technická zhodnocení financoval v kontrolovaném období zřizovatel z vlastních zdrojů.

V oblasti materiálně-technického zázemí školy byla ze strany zřizovatele provedena v budově určené pro první stupeň (Edisonova ulice) rekonstrukce školního hřiště, střechy, půdních prostor, výměna oken a další opravy (zateplení, izolace atd.).

Prostory školy jsou systematicky a účelně modernizovány, učebny průběžně vybavovány novým školním nábytkem, audiovizuální technikou, výukovým materiálem a učebními pomůckami, které zatím nejsou dostatečně využívány ve výuce na druhém stupni. Žáci mají k dispozici kmenové a odborné učebny, např. chemickou laboratoř, učebnu hudební výchovy, výpočetní techniky, keramickou pec a školní dílnu. Multifunkční knihovna je využívána také pro slavnostní a významné akce školy. K výuce tělesné výchovy a za účelem sportovního vyžití slouží dvě tělocvičny a dvě víceúčelová hřiště.

Celkové hodnocení školy

- *Činnost příspěvkové organizace je v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení.*
- *Poradenské služby jsou funkční s odstranitelnými riziky při práci se žáky se ŠVP v průběhu výuky. Pro zohlednění jejich individuálních vzdělávacích potřeb je nutné respektovat odborná doporučení poradenských zařízení, zařazovat diferenciaci učiva a individualizaci vzdělávání. Pozitivním přínosem pro žáky se ŠVP je účast v projektu inkluzivního vzdělávání.*
- *Celkové klima školy je vstřícné. Škola podporuje bezpečnost a zdravý vývoj žáků. Promyšleně aplikovaná preventivní strategie školy vytváří předpoklady k předcházení sociálně patologických jevů.*
- *Kvalitativní změny v pojetí vzdělávání jsou limitovány používanými metodami a formami výuky. Žáci rozvíjeli zejména kompetence k učení, méně komunikativní, sociální a k řešení problémů. Je zapotřebí důsledně zařazovat vzdělávací strategie vymezené v ŠVP podporující rozvíjení klíčových kompetencí, zvýšit četnost kooperativních forem a efektivně začleňovat zpětnou vazbu, sebereflexi žáků i jejich vzájemné hodnocení. Absence názorných pomůcek na druhém stupni snižovala účinnost vzdělávacího procesu. K podpoře kompetencí žáků však účelně přispívají školní projekty.*
- *Pravidelné sledování výsledků vzdělávání přispívají ke zlepšení znalostí a dovedností některých žáků.*
- *Materiální a finanční zdroje dostatečně podporují realizaci ŠVP. Ve škole je uplatňováno vícezdrojové financování. Přidělené finanční prostředky škola využívá efektivně a hospodárně.*
- *Ředitel splňuje předpoklady pro výkon řídicí funkce. Věnuje dostatečnou pozornost dalšímu vzdělávání pedagogů. Určitá rizika však vyplývají z absence propracovaného kontrolního systému.*

Pro účinný chod školy, který musí být v souladu s právními předpisy, je třeba odstranit dílčí nedostatky:

- *při vzdělávání žáků se ŠVP je třeba respektovat § 16 odst. 6 školského zákona,*
- *u dvou žáků nebyly vypracovány IVP dle § 6 vyhlášky č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných,*
- *výchovná poradkyně a zároveň metodička prevence v písemných záznamech o rozsahu a obsahu svých činností musí mít navržená a realizovaná opatření; tento požadavek je dán přílohou č. 3 k vyhlášce č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů,*
- *dodržovat učební osnovy dějepisu 9. třídy zpracované ve ŠVP,*

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 4 školského zákona ve lhůtě do 30. dubna 2011 požaduje zaslání oznámení o přijetí opatření k odstranění zjištěných nedostatků. Oznámení zašlete na adresu Česká školní inspekce, Arabská 683, 160 66 Praha 6.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Arabská 683, 160 66 Praha 6.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole, které se týká, a v Pražském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Praze dne 30. března 2011

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce	Podpis
Mgr. Jiří Mikoláš, školní inspektor	J. Mikoláš, v. r.
Mgr. Jana Pocová, školní inspektorka	J. Pocová, v. r.
Mgr. Jana Turečková, školní inspektorka	J. Turečková, v. r.
Bc. Marie Kiliesová, kontrolní pracovnice	M. Kiliesová, v. r.

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Praze dne 11. dubna 2011

(razítko)

Mgr. Petr Zeman, ředitel školy

Mgr. Petr Zeman, v. r.